

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXVII > Wartość i znaczenie oraz odpowiedzialność wieku dorosłego

WARTOŚĆ XXVII

Wartość i znaczenie oraz odpowiedzialność wieku dorosłego

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój moralny, rozwój woli

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Autentyczne działanie, otwartość, ufność, umiejętność stawiania sobie celów i ich osiągnięcie

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Akceptacja moralna i emocjonalna oraz chęć współpracy z osobami dorosłymi

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Życie człowieka jest procesem biologiczno-psychicznym, ma swoje etapy i zakres; od poczęcia do śmierci.
- Relacja międzyludzka: jednostka – społeczeństwo. Wymiana wartości i dóbr.
- Różnice pokoleniowe jako źródło wzajemnego ubogacania się, w życiu jednostki i grup społecznych.
- Racje i przyczyny powstawania tzw. konfliktu pokoleń.

2.5. ZADANIA DLA UCZNI, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Celem rozwoju człowieka jest osiągnięcie dojrzałości osobowej.
- Umiejętność odpowiadania za własne czyny na danym etapie rozwoju.

Zasady

- Akceptuję poszczególne etapy mojego życia i staram się wykorzystać to, czego już się nauczyłem.
- Pomagam i słucham rodziców, wykorzystując ich doświadczenie życiowe.
- Już teraz uczę się, co znaczy być dorosłym.

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXVII > Wartość i znaczenie oraz odpowiedzialność wieku dorosłego

- Jestem wdzięczny rodzicom za dar życia, za ich opiekę.
- Biorę odpowiedzialność za siebie i innych adekwatnie do mojego wieku.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Każde dziecko przechodzi etapy rozwoju prowadzące do odpowiedzialnej dorosłości.
- Rodzice są moralnie zobowiązani do pełnej edukacji i wychowania swoich dzieci¹.
- W każdym wieku dziecko ma tę samą godność.

Zasady

- Wychowuję moje dziecko do dorosłości, samodzielności, odpowiedzialności i pełni życia moralnego².
- W wychowywaniu posługuję się zasadą dobrowolności, zasadą dobrego przykładu popartego racjonalnymi argumentami.
- Ukazuję wartość i godność życia dorosłego opartego na odpowiedzialności.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Szkoła jest środowiskiem ukazującym właściwe relacje międzypokoleniowe.
- Wychowawca i szkoła pełnią zadanie pomocnicze w edukacji i wychowaniu młodego pokolenia.
- Celem edukacji i wychowania jest samodzielne, odpowiedzialne, dobre, obecne i przyszłe życie wychowanków.

Zasady

¹ „Rodzice są pierwszymi, ale nie jedynymi wychowawcami swoich dzieci. Do nich więc należy prowadzenie z poczuciem odpowiedzialności pracy wychowawczej w ścisłej i czułej współpracy ze strukturami cywilnymi i kościelnymi: już wymiar wspólnotowy, obywatelski i kościelny człowieka wymaga i prowadzi do dzieła szerszego i określonego, będącego owocem uporządkowanej współpracy różnych czynników wychowawczych. Wszystkie te czynniki są konieczne, nawet jeśli każdy może i powinien działać wedle własnej kompetencji i wnosząc sobie właściwy wkład. Rodzice mają prawo wybrać narzędzia formacyjne odpowiadające ich przekonaniom i szukać środków, które mogą im pomóc w ich wychowawczym zadaniu, także w obszarze duchowym i religijnym. Władze publiczne mają obowiązek zagwarantowania tego prawa i zapewnienia konkretnych warunków umożliwiających korzystanie z niego. W tym kontekście pierwszoplanowy staje się przede wszystkim temat współpracy pomiędzy rodziną a szkołą”. KNSK 240.

² „Stosownie do swojej godności wszyscy ludzie, ponieważ są osobami, to znaczy istotami obdarzonymi rozumem i wolną wolą, a przeto wyposażonymi w osobistą odpowiedzialność, przez własną naturę są przynaglani i moralnie zobowiązani do poszukiwania prawdy – przede wszystkim religijnej”. DWR 2.

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXVII > Wartość i znaczenie oraz odpowiedzialność wieku dorosłego

- Ukazują wartości wynikające z każdego etapu życia moich wychowanków.
- Dostrzegam różnice międzypokoleniowe pomiędzy wychowankami a dorosłymi (rodzicami). Szukam sposobów na pełne porozumienie pomiędzy dziećmi i rodzicami.
- Uczę odpowiedzialności za słowa, czyny, projekty i perspektywy działania.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Angażujemy rodziców wraz z dziećmi do przygotowania np.: festynu, zabawy i uroczystości szkolnej. Umożliwiamy współdziałanie uczniów z różnych grup wiekowych. Proponuję również uczniom, aby wyobrazili sobie, że są już dorosłymi ludźmi, założyli rodzinę, mają własny dom i aby opowiedzieli (lub narysowali) jak będzie wyglądał ich własny dom, rodzina w przyszłości. Dzieci mogą też opowiedzieć, jak wygląda dzień dorosłej osoby. Co należy do jej obowiązków, jak spędzają wolny czas, czego mogą oczekiwać od dzieci itp.

Propozycje te mają uświadomić dzieciom, że życie dorosłych nie jest zabawą, związane jest z określonymi obowiązkami, zadaniami i trudnościami. Na koniec można postawić dzieciom pytanie: Czy łatwo jest być dorosłym?

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Następuje wzajemne zrozumienie i umiejętność współpracy. Dzieci czują się bardziej odpowiedzialne za pomoc rodzicom i wspólne dobro w stosownym do swego wieku zakresie.

2.10. ZAGROŻENIA

Możliwa jest ciągła zależność emocjonalna dzieci od rodziców i starszych. W późniejszym okresie życia istnieje ryzyko wystąpienia u młodzieży infantylizmu i braku umiejętności w podejmowaniu samodzielnych decyzji. Dzieci powinny brać pewną część odpowiedzialności za swoje czyny. Może również zaistnieć brak porozumienia z dorosłymi w szkole, manifestowanie swojej niezależności czy buntu. Grozi utrata ideałów, autorytetu osób starszych³, rezygnacja z życia wiarą w łączności z Kościołem. Kształtuje się utylitarne podejście do życia i relacji międzyludzkich.

³ „Względny autorytet rodziców i wychowawców, uczestnicząc w afirmującym autorytecie Boga, umożliwia dziecku poznanie pojęć dobra i zła oraz pomaga w dokonywaniu wyboru określonego pewnymi granicami. Dzięki niemu dziecko staje się zdecydowane w swoich wyborach”. *Człowiek – osoba – pleć*, dz. cyt., s. 169-170.

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXVII > Wartość i znaczenie oraz odpowiedzialność wieku dorosłego